Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2023/2668

30.11.2023

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2023/2668

z 22. novembra 2023,

ktorou sa mení smernica 2009/148/ES o ochrane pracovníkov pred rizikami z vystavenia účinkom azbestu pri práci

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 153 ods. 2 písm. b) v spojení s jej článkom 153 ods. 1 písm. a),

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ([1]),

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov ([2]),

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ([3]),

keďže:

(1) Cieľom smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/148/ES ([4]) je bezpečnosť a ochrana zdravia pracovníkov pred rizikami z vystavenia účinkom azbestu pri práci. V uvedenej smernici sa stanovuje konzistentná úroveň ochrany pred rizikami súvisiacimi s vystavením účinkom azbestu pri práci prostredníctvom rámca všeobecných zásad s cieľom umožniť členským štátom zabezpečovať konzistentné uplatňovanie minimálnych požiadaviek. Cieľom týchto minimálnych požiadaviek je chrániť pracovníkov na úrovni Únie, zatiaľ čo členské štáty môžu stanoviť prísnejšie ustanovenia.

(2) Ustanovenia tejto smernice by sa mali uplatňovať bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/37/ES ([5]), ktoré sú priaznivejšie pre pracovníkov, pokiaľ ide o ochranu zdravia a bezpečnosť pri práci.

(3) Azbest je vysoko nebezpečný karcinogén, ktorý stále ovplyvňuje rôzne hospodárske odvetvia, ako je renovácia budov, ťažba a dobývanie, nakladanie s odpadom a hasenie požiarov, v ktorých sú pracovníci vystavení vysokému riziku expozície. Azbest je klasifikovaný ako karcinogén kategórie 1A podľa prílohy VI časti 3 k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 ([6]). Podľa európskej štatistiky týkajúcej sa chorôb z povolania je zďaleka hlavnou príčinou rakoviny z povolania, pričom až 78 % prípadov rakoviny z povolania je v členských štátoch považovaných za prípady súvisiace s vystavením účinkom azbestu. Pri vdýchnutí môžu azbestové vlákna vo vzduchu viesť k závažným chorobám, ako je mezotelióm a rakovina pľúc, pričom môže trvať v priemere 30 rokov od okamihu vystavenia účinkom, kým sa prejavia prvé príznaky choroby, čo v konečnom dôsledku vedie k úmrtiam súvisiacim so zamestnaním. Táto smernica sa preto vzťahuje na všetky činnosti vrátane stavebných, renovačných a búracích prác, nakladania s odpadom, baníctva a hasenia požiarov, pri ktorých sú alebo môžu byť pracovníci počas svojej práce vystavení prachu pochádzajúcemu z azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest.

([1]) Ú. v. EÚ C 100, 16.3.2023, s. 118.
([2]) Ú. v. EÚ C 188, 30.5.2023, s. 70.
([3]) Pozícia Európskeho parlamentu z 3. októbra 2023 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 23. októbra 2023.
([4]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/148/ES z 30. novembra 2009 o ochrane pracovníkov pred rizikami z vystavenia účinkom azbestu pri práci (Ú. v. EÚ L 330, 16.12.2009, s. 28).
([5]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/37/ES z 29. apríla 2004 o ochrane pracovníkov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou karcinogénom, mutagénom alebo reprodukčne toxickým látkam pri práci (šiesta samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice Rady 89/391/EHS) (Ú. v. EÚ L 158, 30.4.2004, s. 50).
([6]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 zo 16. decembra 2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene, doplnení a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 1907/2006 (Ú. v. EÚ L 353, 31.12.2008, s. 1).

(4) V súlade s prístupom „zdravie vo všetkých politikách“ má ochrana zdravia pracovníkov pred vystavením účinkom azbestu prierezový rozmer a je relevantná pre mnohé politiky a činnosti Únie, najmä v oblasti životného prostredia, v ktorých má akcia Únie prispievať okrem iného k ochrane ľudského zdravia. Únia zohráva dôležitú úlohu aj na medzinárodnej úrovni, aby išla príkladom pri prevencii chorôb súvisiacich s azbestom a spolupracovala aj s inými medzinárodnými organizáciami a tretími krajinami s cieľom dosiahnuť celosvetový zákaz azbestu. Okrem toho sa táto smernica uplatňuje v súčinnosti s ostatnými iniciatívami Únie.

(5) Existujú typy vystavenia účinkom azbestu, ktoré nie sú výsledkom aktívneho nakladania s azbestom. Takéto typy vystavenia zahŕňajú pasívne vystavenie, keď sú pracovníci pracujúci buď v blízkosti niekoho, kto pracuje s materiálmi obsahujúcimi azbest, alebo v priestoroch, kde materiály obsahujúce azbest degradujú v konštrukciách budov, vystavení účinkom azbestu, a sekundárne vystavenie, keď sú ľudia vystavení azbestovým vláknam, ktoré priniesli domov osoby vystavené účinkom azbestu pri práci, prevažne z ich odevu alebo vlasov. Pasívne aj sekundárne vystavenie účinkom azbestu môže mať významný vplyv na zdravie. Hoci boli v Únii zakázané všetky formy azbestu, azbest sa stále nachádza v niektorých konštrukciách, najmä v budovách, ktoré boli postavené pred jeho zákazom, čo môže viesť k vystaveniu účinkom azbestu na pracovisku aj mimo neho, ak sú materiály obsahujúce azbest v budove narušené alebo poškodené. Je preto nevyhnutné vyhnúť sa vystaveniu účinkom azbestu v akejkoľvek forme. Pokiaľ ide o pasívne vystavenie pracovníkov účinkom azbestu, v smernici Rady 89/391/EHS ([7]) a smernici 2009/148/ES sa vyžaduje, aby zamestnávatelia mali k dispozícii posúdenie všetkých rizík pre bezpečnosť a ochranu zdravia pracovníkov pri práci, a to identifikáciou potenciálnych nebezpečenstiev vrátane tých, ktoré vyplývajú z pasívneho vystavenia účinkom azbestu, a aby zaviedli potrebné preventívne a ochranné opatrenia pre bezpečnosť a ochranu zdravia pracovníkov, pričom zásada predchádzania riziku musí byť vždy prvoradým základom všetkých opatrení, ktoré sa majú vykonať. Pokiaľ ide o sekundárne vystavenie účinkom azbestu alebo materiálom obsahujúcim azbest, požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci stanovené v tejto smernici sú dôležitým prostriedkom na zabránenie takémuto vystaveniu.

(6) Zvlášť u žien existuje riziko niektorých typov vystavenia účinkom azbestu vrátane sekundárneho vystavenia. Rodové rozdelenie činností na mieste výkonu práce predstavuje rizikový faktor pre monitorovanie, diagnostiku, liečbu a rozpoznávanie chorôb súvisiacich s azbestom. Je preto nevyhnutné zohľadniť rodové rozdiely vo vystavení účinkom azbestu a zdravotné komplikácie po takomto vystavení s cieľom lepšie predchádzať chorobám spôsobeným takýmto vystavením a odhaľovať ich.

(7) V nadväznosti na nový vedecko-technický vývoj v tejto oblasti existuje priestor na zlepšenie ochrany pracovníkov vystavených účinkom azbestu, a tým na zníženie pravdepodobnosti, že sa u pracovníkov vystavených účinkom azbestu vyskytnú choroby súvisiace s azbestom. Keďže azbest je bezprahový karcinogén, nie je vedecky možné určiť úroveň, pod ktorou by vystavenie jeho účinkom neviedlo k nepriaznivým účinkom na zdravie. Je však možné odvodiť vzťah medzi vystavením jeho účinkom a rizikom, čím sa uľahčí stanovenie hraničnej hodnoty vystavenia pri práci (ďalej len „hraničná hodnota“) tým, že sa zohľadní prijateľná úroveň nadmerného rizika. V dôsledku toho by sa mala hraničná hodnota a metodika merania azbestu revidovať s cieľom znížiť riziko znížením úrovní vystavenia na lepšiu ochranu pracovníkov pred chorobami z povolania súvisiacimi s azbestom.

(8) Odchýlka od určitých ustanovení smernice 2009/148/ES pre sporadické vystavenie účinkom a vystavenie účinkom nízkej intenzity stanovená v uvedenej smernici by sa nemala uplatňovať na bezprahový karcinogén, ako je azbest, pokiaľ ide o požiadavky týkajúce sa evidencie vystavenia účinkom a lekárskeho dohľadu nad pracovníkmi stanovených v uvedenej smernici.

(9) Európsky plán boja proti rakovine predložený v oznámení Komisie z 3. februára 2021 podporuje potrebu konať v oblasti ochrany pracovníkov pred karcinogénnymi látkami. Lepšia ochrana pracovníkov vystavených účinkom azbestu je dôležitá aj v kontexte zelenej transformácie a vykonávania Európskej zelenej dohody, a to najmä v rámci stratégie Vlna obnovy pre Európu spustenej oznámením Komisie zo 14. októbra 2020. V odporúčaniach občanov v rámci Konferencie o budúcnosti Európy, ktorá prebiehala od apríla 2021 do mája 2022, sa takisto zdôraznil význam spravodlivých pracovných podmienok, najmä revízia smernice 2009/148/ES.

([7]) Smernica Rady 89/391/EHS z 12. júna 1989 o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci (Ú. v. ES L 183, 29.6.1989, s. 1).

(10) V rámci stratégie Vlna obnovy pre Európu, ktorej cieľom je dekarbonizácia budov, boj proti energetickej chudobe a posilnenie suverenity Únie prostredníctvom energetickej efektívnosti, je nevyhnutné, aby sa uprednostnilo bezpečné odstraňovanie a likvidácia materiálov obsahujúcich azbest, pretože oprava, údržba, zapuzdrenie alebo utesnenie môžu viesť k odkladu odstránenia azbestu, v dôsledku čoho môžu riziká vystavenia pracovníkov účinkom azbestu pretrvávať. Zamestnávatelia by preto mali pri posudzovaní toho, či nejaká činnosť zahŕňa alebo môže zahŕňať riziko vystavenia účinkom azbestu alebo materiálom obsahujúcim azbest, zvážiť úplné odstránenie azbestu ako uprednostňovanú možnosť pred akýmkoľvek iným spôsobom nakladania vždy, keď je to možné a prospešné pre ochranu pracovníkov. Okrem toho je naliehavo potrebné odborne pripraviť pracovníkov, ktorí sú alebo pravdepodobne budú vystavení účinkom azbestu. S cieľom zabezpečiť minimálne požiadavky na vysokokvalitnú odbornú prípravu by príloha k smernici 2009/148/ES mala stanoviť minimálne požiadavky na odbornú prípravu vrátane osobitných požiadaviek na pracovníkov v špecializovaných podnikoch na odstraňovanie azbestu.

(11) Záväzná hraničná hodnota pre azbest, ktorá sa nesmie prekročiť, je dôležitou súčasťou všeobecných opatrení na ochranu pracovníkov stanovených v smernici 2009/148/ES, spolu s vhodnými opatreniami riadenia rizík a poskytovaním primeraných osobných ochranných prostriedkov na ochranu dýchacích orgánov a iných osobných ochranných prostriedkov.

(12) Hraničná hodnota pre azbest stanovená v smernici 2009/148/ES by sa mala revidovať na základe hodnotení Komisie a najnovších vedeckých dôkazov a technických údajov. Na zavedenie tejto revidovanej hraničnej hodnoty v členských štátoch sú potrebné posilnené preventívne a ochranné opatrenia.

(13) V tejto smernici by sa mala stanoviť revidovaná hraničná hodnota na základe dostupných informácií vrátane aktuálnych vedeckých dôkazov o účinkoch na zdravie a technických údajov, a to na základe dôkladného posúdenia sociálno-ekonomického vplyvu a dostupnosti protokolov a techník na meranie vystavenia na mieste výkonu práce. Tieto informácie by mali vychádzať zo stanovísk Výboru pre hodnotenie rizík pri Európskej chemickej agentúre zriadenej nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ([8]) a zo stanovísk Poradného výboru pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci zriadeného rozhodnutím Rady z 22. júla 2003 ([9]).

(14) Súčasné dostupné technológie na meranie azbestových vlákien neumožňujú meranie pri veľmi nízkych koncentráciách, keď sa počítajú tenké vlákna. S cieľom zabezpečiť vysokú úroveň ochrany zdravia pracovníkov pri náležitom zvážení uskutočniteľnosti merania pri použití takýchto technológií je preto potrebné sa rozhodnúť, či sa počítajú tenké vlákna alebo či sa použijú hraničné hodnoty nízkej koncentrácie. Niektoré členské štáty sa rozhodli pre nižšiu hraničnú hodnotu bez počítania tenších vlákien, zatiaľ čo iné sa rozhodli pre vyššiu hraničnú hodnotu a počítajú tenké vlákna. S cieľom zaručiť vyvážený prístup by sa mali stanoviť rôzne hraničné hodnoty v závislosti od veľkosti vlákien, ktoré sa zohľadňujú na účely merania azbestových vlákien vo vzduchu, a to vlákien so šírkou v rozpätí 0,2 až 3 mikrometrov, ako aj od okamihu technologického prechodu na elektrónovú mikroskopiu vlákien so šírkou menej ako 0,2 mikrometra.

(15) Vzhľadom na príslušné vedecké poznatky a vyvážený prístup, ktorý zabezpečuje zároveň primeranú ochranu pracovníkov na úrovni Únie, by sa mali stanoviť revidované hraničné hodnoty, ktoré by sa v závislosti od metódy počítania vlákien použitej v určitom členskom štáte mali rovnať 0,002 vláknam na cm^3 pri počítaní vlákien so šírkou v rozpätí 0,2 až 3 mikrometre, alebo 0,01 vlákna na cm^3, ak sa počítajú aj vlákna tenšie ako 0,2 mikrometra, ako 8-hodinový časovo vážený priemer.

([8]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Ú. v. EÚ L 396, 30.12.2006, s. 1).

([9]) Rozhodnutie Rady z 22. júla 2003, ktorým sa zriaďuje Poradný výbor pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (Ú. v. EÚ C 218, 13.9.2003, s. 1).

(16) Komisia vykonala dvojfázovú poradu so sociálnymi partnermi na úrovni Únie v súlade s článkom 154 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Viedla takisto konzultácie s Poradným výborom pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, ktorý prijal stanovisko s uvedením informácií na úspešné vykonávanie revidovaných variantov hraničnej hodnoty. Európsky parlament prijal uznesenie 20. októbra 2021 ([10]), v ktorom vyzval na vypracovanie návrhu na aktualizáciu smernice 2009/148/ES, aby sa posilnili opatrenia Únie na ochranu pracovníkov pred ohrozením azbestom.

(17) Hoci optická mikroskopia neumožňuje spočítať najtenšie zdraviu škodlivé vlákna, v súčasnosti je najpoužívanejšou metódou na pravidelné meranie azbestu. Keďže pomocou fázovej kontrastnej mikroskopie je možné namerať hraničnú hodnotu rovnajúcu sa 0,01 vlákna na cm^3, na zavedenie tejto hraničnej hodnoty nie je potrebné prechodné obdobie. V súlade so stanoviskom Poradného výboru pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci by sa mala použiť modernejšia a citlivejšia metóda založená na elektrónovej mikroskopii alebo akákoľvek iná metóda, ktorá poskytuje rovnocenné alebo presnejšie výsledky, pričom by sa mala zohľadniť potreba primeraného obdobia technickej adaptácie a väčšieho zosúladenia rôznych metodík, ktoré sa v súčasnosti uplatňujú v Únii. S cieľom poskytnúť dostatočný čas na dosiahnutie súladu s novými požiadavkami súvisiacimi s meraním azbestových vlákien by mala existovať šesťročná lehota na transpozíciu. Komisia má dobré predpoklady na to, aby podporovala členské štáty a pomáhala im, pokiaľ ide o nahradenie metodiky, najmä prostredníctvom vypracovania usmernení.

(18) Meranie azbestových vlákien vo vzduchu pomocou analytických metód založených na elektrónovej mikroskopii by predstavovalo významné zlepšenie, pokiaľ ide o monitorovanie azbestu, keďže umožní počítanie tenších vlákien. Prechod na elektrónovú mikroskopiu alebo na akúkoľvek inú metódu poskytujúcu rovnaké alebo presnejšie výsledky by mohol viesť k identifikácii podstatne väčšieho počtu vlákien, než sú vlákna detekovateľné pomocou fázovej kontrastnej mikroskopie. Členské štáty a zamestnávatelia potrebujú čas na získanie skúseností s počítaním vlákien pomocou elektrónovej mikroskopie, na zavedenie lepších preventívnych opatrení a zber nových údajov o vystavení účinkom vyplývajúcich z kombinovaného uplatňovania hraničnej hodnoty a metódy založenej na elektrónovej mikroskopii. Uvedené skúsenosti budú dôležité na to, aby sa pripravila pôda na posúdenie uskutočniteľnosti ďalšieho zníženia hraničných hodnôt.

(19) Odber vzoriek azbestu by mal odrážať osobné vystavenie pracovníka účinkom azbestu. Vzorky by sa preto mali odoberať v pravidelných intervaloch počas konkrétnych prevádzkových fáz v reprezentatívnych a reálnych situáciách, v ktorých sú pracovníci vystavení prachu z azbestu.

(20) Pri zohľadnení požiadaviek na minimalizáciu vystavenia, ktoré sú stanovené v smerniciach 2009/148/ES a 2004/37/ES, by zamestnávatelia mali zabezpečiť, aby sa riziká súvisiace s vystavením pracovníkov účinkom azbestu pri práci znížili na minimum a v každom prípade na takú nízku úroveň, ako je to technicky možné.

(21) Pre pracovníkov, ktorí sú alebo pravdepodobne budú vystavení účinkom azbestu, sú potrebné osobitné kontrolné opatrenia a preventívne opatrenia vrátane používania najmodernejších technológií s cieľom znížiť koncentráciu azbestových vlákien vo vzduchu až na takú nízku úroveň, ako je technicky možné pod hraničnou hodnotou, a to prostredníctvom opatrení ako je odsávanie prachu pri zdroji a čistenie a údržba priestorov. Na prácu v uzavretom priestore sú potrebné osobitné opatrenia na ochranu pracovníkov, ako je potláčanie tvorby prachu, prívod čerstvého vzduchu a používanie filtrov HEPA. Podrobenie pracovníkov dekontaminačnému postupu a posilnenie súvisiacich požiadaviek na odbornú prípravu sú dôležitými prvkami, ktoré výrazne prispejú k zníženiu rizík súvisiacich s takýmto vystavením.

(22) Dôležité sú preventívne opatrenia na ochranu zdravia pracovníkov vystavených účinkom azbestu a predpokladaný záväzok členských štátov týkajúci sa dohľadu nad ich zdravím, a to najmä pokračovanie v zdravotnom dohľade po skončení vystavenia. Príloha I k smernici 2009/148/ES, ktorá sa týka lekárskeho dohľadu nad pracovníkmi, by sa mala aktualizovať vzhľadom na súčasné poznatky o chorobách, ktoré môžu byť spôsobené vystavením účinkom azbestu. Je dôležité, aby sa príloha I pravidelne revidovala s cieľom zohľadniť vývoj vedeckých poznatkov.

([10]) Uznesenie Európskeho parlamentu z 20. októbra 2021 s odporúčaniami pre Komisiu o ochrane pracovníkov pred azbestom (Ú. v. EÚ C 184, 5.5.2022, s. 45).

(23) Systém oznamovania je dôležitý, aby príslušné orgány členských štátov mohli vykonávať dohľad nad prácami, pri ktorých môže dôjsť k narušeniu azbestu, a v prípade potreby umožniť zásah príslušných orgánov na zabezpečenie ochrany pracovníkov, ktorých sa to týka.

(24) Zamestnávatelia by mali prijať všetky potrebné kroky na identifikáciu materiálov, u ktorých sa predpokladá obsah azbestu, a to podľa potreby získaním informácií od vlastníkov priestorov, ako aj z iných zdrojov informácií vrátane príslušných registrov. Ak takéto informácie nie sú k dispozícii, zamestnávateľ by mal zabezpečiť, aby kvalifikovaný prevádzkovateľ v súlade s vnútroštátnym právom a praxou preskúmal výskyt materiálov obsahujúcich azbest, a mal by získať výsledok takéhoto preskúmania pred začatím prác. Na základe získaných informácií by mal zamestnávateľ pred začiatkom akéhokoľvek projektu odstraňovania azbestu alebo akýchkoľvek búracích, údržbárskych alebo renovačných prác urobiť záznam o informáciách o prítomnosti alebo predpokladanej prítomnosti azbestu v budovách, lodiach, lietadlách alebo iných zariadeniach, ktoré boli postavené pred nadobudnutím účinnosti zákazu azbestu v členskom štáte. Je dôležité, aby zamestnávatelia oznámili tieto informácie pracovníkom, ktorí môžu byť vystavení účinkom azbestu v dôsledku práce s ním, údržbárskych prác alebo iných činností. Identifikácia materiálov obsahujúcich azbest by nemala zbaviť zamestnávateľa povinnosti vykonať posúdenie rizika, ako sa stanovuje v tejto smernici.

(25) Smernica 2009/148/ES by sa mala pravidelne aktualizovať s cieľom zohľadniť najnovšie vedecké poznatky a technický vývoj. V akýchkoľvek takýchto aktualizáciách by sa malo zohľadniť posúdenie rôznych typov azbestových vlákien a ich nepriaznivých účinkov na zdravie. V kontexte ďalšieho hodnotenia podľa článku 22 uvedenej smernice by Komisia mala posúdiť, či je potrebné rozšíriť rozsah pôsobnosti uvedenej smernice, konkrétne na erionit, riebekit, winchit, richterit a fluóredenit, a či sú potrebné dodatočné opatrenia na zabezpečenie ochrany pred sekundárnym vystavením účinkom azbestu na mieste výkonu práce. Komisia by mala predložiť Európskemu parlamentu a Rade správu, v ktorej uvedie výsledky svojho posúdenia po konzultácii so sociálnymi partnermi. K správe by mal byť v prípade potreby pripojený legislatívny návrh na príslušnú zmenu smernice 2009/148/ES.

(26) Je potrebné poskytnúť dostatočnú a cielenú technickú podporu na pomoc zamestnávateľom, najmä malým a stredným podnikom, pri vykonávaní tejto smernice.

(27) Pred vykonaním búracích prác alebo prác na odstraňovaní azbestu by podniky mali získať od príslušných orgánov povolenia, ktoré sú obnoviteľné v súlade s vnútroštátnym právom a praxou.

(28) Hasičom a pracovníkom záchrannej služby hrozí, že budú vystavení účinkom azbestu počas svojej práce. Je preto dôležité, aby zamestnávatelia uvedených pracovníkov posúdili v súlade s touto smernicou riziko vystavenia pracovníkov účinkom azbestu, a aby prijali potrebné opatrenia na ochranu bezpečnosti a zdravia uvedených pracovníkov. S cieľom podporiť zamestnávateľov pri prijímaní takýchto opatrení je dôležité, aby Komisia vypracovala usmernenia, v ktorých sa zohľadnia osobitosti činností týchto pracovníkov a informácie týkajúce sa rizík ich vystavenia. Takéto usmernenia by mali vychádzať z najlepších postupov dostupných v členských štátoch a z konzultácií s príslušnými zainteresovanými stranami. Na tento účel by sa mala zaviesť systematickejšia výmena osvedčených postupov medzi členskými štátmi.

(29) Je dôležité, aby Komisia v spolupráci s Poradným výborom pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci vypracovala a vydala usmernenia najneskôr do dvoch rokov odo dňa nadobudnutia účinnosti tejto smernice s cieľom uľahčiť vykonávanie tejto smernice. Tieto usmernenia by mali v prípade potreby zahŕňať riešenia špecifické pre jednotlivé odvetvia. Uvedené usmernenia by mali obsahovať aj informácie pre zamestnávateľov o tom, ako uprednostniť odstraňovanie azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest pred inými formami nakladania s azbestom pri posudzovaní rizika vystavenia účinkom azbestu alebo materiálom obsahujúcim azbest. Ak je to vhodné, tieto usmernenia by sa mali preskúmať každých päť rokov, najmä vzhľadom na technologický a vedecký vývoj v oblasti technológií týkajúcich sa identifikácie, merania a varovania týkajúcich sa azbestu.

(30) Útočná vojna Ruska proti Ukrajine spôsobuje nielen utrpenie ukrajinského ľudu, ale aj značné škody na infraštruktúre, bývaní a zastavanom prostredí vo všeobecnosti. Keďže Ukrajina zakázala používanie azbestu až v roku 2017, jej nadchádzajúca rekonštrukcia predstavuje značné riziko pre pracovníkov, najmä tých, ktorí manipulujú so sutinou. Je preto dôležité, aby zamestnávatelia z Únie pri vykonávaní rekonštrukčných prác v tretích krajinách primeraným spôsobom zohľadňovali riziká vystavenia účinkom azbestu pre pracovníkov.

(31) Vzhľadom na nadchádzajúci nárast renovácie budov z hľadiska tepla je nevyhnutné podporovať výskum a vývoj s cieľom zabezpečiť čo najvyššiu úroveň ochrany pracovníkov, ktorí sú alebo môžu byť vystavení účinkom azbestu.

(32) Keďže cieľ tejto smernice, a to ochrana pracovníkov pred rizikami pre ich zdravie a bezpečnosť v dôsledku alebo v pravdepodobnom dôsledku vystavenia účinkom azbestu pri práci vrátane prevencie pred takýmito rizikami, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodu rozsahu a účinkov tejto smernice ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.

(33) Smernica 2009/148/ES by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Zmeny smernice 2009/148/ES

Smernica 2009/148/ES sa mení takto:

1. V článku 1 ods. 1 sa dopĺňa tento pododsek:

„Ustanovenia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/37/ES (*) sa uplatnia vždy, keď sú prospešnejšie pre ochranu zdravia a bezpečnosť pracovníkov pri práci.

(*) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/37/ES z 29. apríla 2004 o ochrane pracovníkov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou karcinogénom, mutagénom alebo reprodukčne toxickým látkam pri práci (šiesta samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice Rady 89/391/EHS) (Ú. v. EÚ L 158, 30.4.2004, s. 50).“

2. Článok 2 sa nahrádza takto:

„*Článok 2*

Na účely tejto smernice „azbest“ znamená nasledujúce vláknité kremičitany, ktoré sú klasifikované ako karcinogény kategórie 1A podľa prílohy VI časti 3 k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 (*):

a) azbest, aktinolit, č. CAS (**) 77536-66-4;

b) azbest, amozit (grunerit), č. CAS 12172-73-5;

c) azbest, anthofylit, č. CAS 77536-67-5;

d) azbest, chryzotil, č. CAS 12001-29-5;

e) azbest, krocidolit, č. CAS 12001-28-4;

f) azbest, tremolit, č. CAS 77536-68-6.

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 zo 16. decembra 2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene, doplnení a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 1907/2006 (Ú. v. EÚ L 353, 31.12.2008, s. 1).

(**) Číslo služby pre chemické abstrakty (Chemical Abstract Service – CAS).“

3. Článok 3 sa mení takto:

a) odsek 2 sa nahrádza takto:

„2. V prípade akejkoľvek činnosti, pri ktorej pravdepodobne môže vzniknúť riziko vystavenia prachu z azbestu alebo z materiálov obsahujúcich azbest, sa uvedené riziko posudzuje tak, aby bol určený charakter a stupeň vystavenia pracovníkov prachu z azbestu alebo z materiálov obsahujúcich azbest, a uprednostnené odstraňovanie azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest pred inými spôsobmi nakladania s azbestom.“;

b) v odseku 3 sa úvodná časť nahrádza takto:

„3. V prípade, že je vystavenie pracovníka sporadické a nízkej intenzity, a keď je z výsledkov posúdenia rizika uvedeného v odseku 2 tohto článku jasné, že v ovzduší v pracovných priestoroch nebude prekročená príslušná hraničná hodnota stanovená v článku 8, členské štáty sa môžu odchýliť od článku 4, keď sa práca týka:“.

4. V článku 4 ods. 3 sa druhý pododsek nahrádza takto:

„Toto oznámenie musí obsahovať aspoň stručný opis:

a) umiestnenia pracovného stanovišťa a v relevantnom prípade konkrétnych priestorov, kde sa budú práce vykonávať;

b) typu a množstva azbestu, ktorý sa používa alebo s ktorým sa zaobchádza;

c) súvisiacich činností a postupov, a to aj v súvislosti s ochranou a dekontamináciou pracovníkov, zneškodňovaním odpadu a v relevantnom prípade výmenou vzduchu pri práci v uzavretých priestoroch;

d) počtu pracovníkov podieľajúcich sa na práci, zoznam pracovníkov, ktorí budú pravdepodobne pridelení na príslušné stanovište, jednotlivé osvedčenia o odbornej príprave pracovníkov a dátum posledného posúdenia zdravia pracovníkov podľa článku 18;

e) dňa začatia práce a jej trvania;

f) opatrení, ktoré sa urobili na zníženie vystavenia pracovníkov účinkom azbestu, vrátane prehľadu použitých prostriedkov.

Členské štáty zabezpečia, aby príslušné orgány neuchovávali informácie uvedené v druhom pododseku písm. d) v súlade s vnútroštátnym právom dlhšie, ako je potrebné na účely zabezpečenia riadnej odbornej prípravy pracovníkov, ktorí vykonávajú práce súvisiace s azbestom, s náležitým ohľadom na dlhodobé účinky azbestu na zdravie pracovníkov.“

5. Článok 6 sa nahrádza takto:

„*Článok 6*

Pre všetky činnosti uvedené v článku 3 ods. 1 sa vystavenie pracovníkov prachu z azbestu alebo z materiálov obsahujúcich azbest na mieste výkonu práce zníži na minimum a v každom prípade na takú nízku úroveň, ako je to technicky možné, pod príslušnú hraničnú hodnotu stanovenú v článku 8, najmä na základe týchto opatrení:

a) počet pracovníkov vystavených alebo pravdepodobne vystavených prachu z azbestu alebo z materiálov obsahujúcich azbest musí byť obmedzený na najnižšiu možnú hodnotu;

b) pracovné postupy musia byť navrhnuté tak, aby sa netvoril azbestový prach alebo, ak to nie je možné, aby sa zabránilo uvoľňovaniu azbestového prachu do vzduchu, napríklad takýmito opatreniami:

i) potláčanie tvorby azbestového prachu;

ii) odsávanie azbestového prachu pri zdroji;

iii) kontinuálne usadzovanie azbestových vlákien vznášajúcich sa vo vzduchu;

ba) pracovníci sa musia podrobiť vhodnému dekontaminačnému postupu;

bb) pri práci vykonávanej v uzavretom priestore sa zabezpečí primeraná ochrana;

c) všetky priestory a zariadenia, v ktorých či s ktorými sa pracuje s azbestom, sa musia dať pravidelne a účinne čistiť a udržiavať a musia sa pravidelne čistiť a udržiavať;

d) azbest alebo materiály obsahujúce azbest a vytvárajúce prach sa musia skladovať a prepravovať vo vhodnom uzavretom obale;

e) odpad, ktorý nie je odpadom pochádzajúcim z banských činností, sa musí zbierať a odstraňovať z miesta výkonu práce čo najskôr, vo vhodnom uzavretom obale s označením, na ktorom sa uvádza, že obsahuje azbest, a musí sa s ním potom nakladať v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES (*).

_____

(*) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (Ú. v. EÚ L 312, 22.11.2008, s. 3).“

6. Článok 7 sa mení takto:

a) odseky 1 a 2 sa nahrádzajú takto:

„1. V závislosti od výsledkov počiatočného posúdenia rizika a na účely zabezpečenia zhody s príslušnou hraničnou hodnotou stanovenou v článku 8 sa v pravidelných intervaloch vykonáva meranie azbestových vlákien vo vzduchu na mieste výkonu práce počas špecifických prevádzkových fáz.

2. Odber vzoriek musí odrážať osobné vystavenie pracovníka prachu z azbestu alebo z materiálov obsahujúcich azbest.“;

b) odsek 5 sa nahrádza takto:

„5. Trvanie odberu vzoriek musí byť také, aby sa mohlo stanoviť reprezentatívne vystavenie počas osemhodinového referenčného intervalu (jedna zmena) pomocou meraní alebo časovo vážených výpočtov.“;

c) odsek 6 sa nahrádza takto:

„6. Počítanie vlákien sa vykonáva elektrónovou mikroskopiou alebo akoukoľvek alternatívnou metódou, ktorá poskytuje rovnocenné alebo presnejšie výsledky.“;

d) dopĺňa sa tento odsek:

„7. Na účely merania azbestových vlákien vo vzduchu, ako sa uvádza v odseku 1, sa berú do úvahy iba vlákna s dĺžkou viac ako 5 mikrometrov, so šírkou menej ako 3 mikrometre a s pomerom dĺžky k šírke väčším ako 3:1.

Bez ohľadu na prvý pododsek tohto odseku sa na účely článku 8 ods. 2 písm. a) od 21. decembra 2029 berú do úvahy aj vlákna so šírkou menšou ako 0,2 mikrometra.“

7. Článok 8 sa nahrádza takto:

„*Článok 8*

1. Do 20. decembra 2029 zamestnávatelia zabezpečia, aby žiadny pracovník nebol vystavený vyššej koncentrácii azbestu vo vzduchu ako 0,01 vlákna na cm^3 vo vzťahu k osemhodinovému časovo váženému priemeru (TWA – time-weighted average).

2. Od 21. decembra 2029 zamestnávatelia zabezpečia, aby žiadny pracovník nebol vystavený vyššej koncentrácii azbestu vo vzduchu ako:

a) 0,01 vlákna na cm^3 ako osemhodinový časovo vážený priemer v súlade s článkom 7 ods. 7 druhým pododsekom; alebo

b) 0,002 vlákna na cm^3 ako osemhodinový časovo vážený priemer.

3. Členské štáty zabezpečia, aby sa na zamestnávateľov vzťahovala aspoň jedna z hraničných hodnôt stanovených v odseku 2.“

8. Článok 10 sa mení takto:

a) odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Ak sa prekročí príslušná hraničná hodnota stanovená v článku 8 alebo keď existuje dôvod domnievať sa, že materiály obsahujúce azbest, ktoré neboli identifikované pred začatím prác, boli narušené, a tak sa vytvoril prach, práca sa okamžite zastaví.

V práci sa na príslušnom mieste nesmie pokračovať, pokiaľ sa nevykonajú vhodné opatrenia na ochranu pracovníkov, ktorých sa to týka.

Ak sa prekročí príslušná hraničná hodnota stanovená v článku 8, musia sa zistiť dôvody, ktoré spôsobili prekročenie hraničnej hodnoty, a čo najskôr sa musia vykonať vhodné opatrenia na nápravu situácie.“;

b) odsek 3 sa nahrádza takto:

„3. Ak nie je možné znížiť vystavenie iným spôsobom a ak je z dôvodu dodržania hraničnej hodnoty potrebné nosiť osobné ochranné prostriedky na ochranu dýchacích orgánov, nesmie to byť trvalé a musí sa prísne obmedziť na nevyhnutné minimum u každého pracovníka. Počas trvania práce, v priebehu ktorej sa vyžaduje používanie týchto prostriedkov, sa zabezpečia pravidelné prestávky podľa fyzikálnych a klimatologických podmienok a v relevantnom prípade po porade s pracovníkmi a/alebo ich zástupcami v podniku alebo prevádzkarni v súlade s vnútroštátnym právom a praxou.“

9. V článku 11 sa prvý odsek nahrádza takto:

„Pred začiatkom búracích, údržbárskych alebo renovačných prác v priestoroch postavených pred nadobudnutím účinnosti zákazu azbestu v členskom štáte zamestnávatelia vykonajú všetky potrebné kroky na identifikáciu materiálov, u ktorých sa predpokladá obsah azbestu, a to najmä získaním informácií od vlastníkov priestorov, od iných zamestnávateľov a z iných zdrojov vrátane príslušných registrov. Ak takéto informácie nie sú k dispozícii, zamestnávateľ zabezpečí, aby kvalifikovaný prevádzkovateľ v súlade s vnútroštátnym právom a praxou preskúmal výskyt materiálov obsahujúcich azbest a získal výsledok takéhoto preskúmania pred začatím prác. Zamestnávateľ poskytne inému zamestnávateľovi na požiadanie a výlučne na účely splnenia povinnosti stanovenej v tomto odseku všetky informácie získané v rámci takéhoto preskúmania.“

10. V článku 12 sa prvý odsek mení takto:

a) úvodná časť sa nahrádza takto:

„V prípade niektorých činností, ako sú búracie práce, odstraňovanie azbestu, oprava a údržba, pri ktorých sa predpokladá prekročenie príslušnej hraničnej hodnoty stanovenej v článku 8 napriek použitiu všetkých možných technických preventívnych opatrení na obmedzenie koncentrácie azbestu vo vzduchu, zamestnávateľ stanoví opatrenia na zabezpečenie ochrany pracovníkov počas ich zapojenia do takýchto činností, najmä:“;

b) písmeno a) sa nahrádza takto:

„a) pracovníkom sa vydajú vhodné osobné ochranné prostriedky, ktoré sa majú používať a s ktorými sa zaobchádza primerane a, najmä pokiaľ ide o prostriedky na ochranu dýchacích orgánov, ktoré sa nastavujú individuálne, a to aj prostredníctvom posudzovania vhodnosti v súlade so smernicou Rady 89/656/EHS (*);

(*) Smernica Rady 89/656/EHS z 30. novembra 1989 o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na používanie osobných ochranných prostriedkov pracovníkmi na pracovisku (tretia samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS) (Ú. v. ES L 393, 30.12.1989, s. 18).“;

c) písmeno c) sa nahrádza takto:

„c) zabráni sa šíreniu prachu z azbestu alebo z materiálov obsahujúcich azbest mimo priestorov alebo mimo miesta, na ktorom sa činnosť uskutočňuje, a v prípade prác vykonávaných v uzavretých priestoroch musia byť uzavreté priestory vzduchotesné a pod mechanickým odsávaním vzduchu.“

11. V článku 13 ods. 2 druhom pododseku sa písmeno c) nahrádza takto:

„c) po skončení búracích prác alebo prác na odstránenie azbestu sa pred začatím iných činností overí neprítomnosť rizík vystavenia účinkom azbestu v mieste výkonu práce v súlade s vnútroštátnym právom a praxou.“

12. Článok 14 sa mení takto:

a) odsek 2 sa nahrádza takto:

„2. Obsah odbornej prípravy musí byť pre pracovníkov ľahko zrozumiteľný. Musí im umožniť získať potrebné vedomosti a zručnosti v oblasti prevencie a bezpečnosti v súlade s vnútroštátnym právom a praxou platnými v mieste výkonu práce.“;

b) odsek 3 sa nahrádza takto:

„3. Minimálne požiadavky týkajúce sa obsahu, trvania a frekvencie odbornej prípravy poskytovanej podľa tohto článku a súvisiacej dokumentácie sú stanovené v prílohe Ia.“

13. Článok 15 sa nahrádza takto:

„*Článok 15*

1. Podniky, ktoré zamýšľajú vykonať búracie práce alebo práce na odstránenie azbestu, musia získať pred začatím prác povolenie od príslušného orgánu. Na tento účel poskytnú tomuto príslušnému orgánu aspoň dôkaz o súlade s článkom 6 a osvedčenia o absolvovaní odbornej prípravy v súlade s článkom 14 a prílohou Ia.

2. Členské štáty zverejnia zoznam podnikov, ktoré získali povolenie podľa odseku 1 v súlade s vnútroštátnym právom a praxou.“

14. V článku 18 sa vypúšťa odsek 1

15. Vkladá sa tento článok:

„*Článok 18c*

1. Komisia v kontexte ďalšieho hodnotenia v súlade s článkom 22 posúdi, či je potrebné aktualizovať zoznam vláknitých kremičitanov stanovený v článku 2 na základe vedeckých poznatkov, ako aj potrebu dodatočných opatrení na zabezpečenie ochrany pred sekundárnym vystavením účinku azbestu pri práci.

2. V nadväznosti na hodnotenie uvedené v odseku 1 tohto článku a po konzultácii s Poradným výborom pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci Komisia vyhodnotí, či je vhodné alebo potrebné aktualizovať zoznam vláknitých kremičitanov stanovený v článku 2. Komisia vyhodnotí najmä to, či je vhodné zahrnúť ďalšie vláknité kremičitany, ako je erionit, riebekit, winchit, richterit a fluóredenit do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, ako aj či je vhodné prijať dodatočné opatrenia na zabezpečenie ochrany pred sekundárnym vystavením účinkom azbestu pri práci. Komisia v prípade potreby predloží Európskemu parlamentu a Rade v tejto súvislosti legislatívny návrh.“

16. Článok 19 sa mení takto:

a) odsek 1 sa vypúšťa;

b) odsek 2 sa nahrádza takto:

„2. Zamestnávateľ eviduje informácie o pracovníkoch vykonávajúcich činnosti uvedené v článku 3 ods. 1 V takýchto informáciách sa uvedie charakter a trvanie činnosti a vystavenia. Lekár a/alebo orgán zodpovedný za lekársky dohľad má prístup k tejto evidencii. Pracovníci majú prístup k výsledkom v evidencii, ktoré sa ich osobne týkajú. Pracovníci a/alebo ich zástupcovia majú prístup k anonymným kolektívnym informáciám v evidencii.“

17. Článok 21 sa nahrádza takto:

„*Článok 21*

Členské štáty vedú evidenciu všetkých lekársky diagnostikovaných prípadov chorôb z povolania súvisiacich s azbestom. Orientačný zoznam chorôb, ktoré môžu byť spôsobené vystavením účinkom azbestu, je uvedený v prílohe I.“

18. Vkladá sa tento článok:

„*Článok 22a*

1. Komisia do 31. decembra 2028 posúdi uskutočniteľnosť ďalšieho znižovania hraničných hodnôt na základe správ členských štátov predložených podľa článku 22, dostupnosť vedeckých dôkazov, technický vývoj a vzťah medzi novými analytickými metódami a číselnou hraničnú hodnotou.

2. Komisia poskytne primeranú technickú podporu zamestnávateľom, ktorí spĺňajú požiadavky tejto smernice, a informácie o príslušných fondoch Únie s cieľom pomôcť členským štátom čo najlepšie využiť tieto prostriedky a uľahčiť prístup k nim, a to najmä pre malé a stredné podniky vrátane mikropodnikov.“

19. V prílohe I sa bod 1 nahrádza takto:

„1. Súčasné poznatky naznačujú, že vystavenie účinkom voľných azbestových vlákien môže spôsobiť vznik prinajmenšom nasledujúcich chorôb:

— azbestózy,

— mezoteliómu,

— karcinómu pľúc,

— gastrointestinálneho karcinómu,

— karcinómu hrtana,

— karcinómu vaječníkov,

— nenádorového ochorenia pohrudnice.“

20. Text uvedený v prílohe k tejto smernici sa vkladá ako príloha Ia.

Článok 2

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do 21. decembra 2025. Znenie uvedených opatrení bezodkladne oznámia Komisii.

2. Odchylne od odseku 1 tohto článku uvedú členské štáty do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s článkom 1 bodom 6 písm. c) a d) (pokiaľ ide o článok 7 ods. 7 druhý pododsek smernice 2009/148/ES) a bodom 7 (pokiaľ ide o článok 8 ods. 2 a 3 smernice 2009/148/ES) do 21. decembra 2029. Znenie uvedených opatrení bezodkladne oznámia Komisii.

Členské štáty dovtedy, kým uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia v súlade s prvým pododsekom, vykonávajú počítanie vlákien vždy, keď je to možné, fázovou kontrastnou mikroskopiou v súlade s metódou odporučenou Svetovou zdravotníckou organizáciou v roku 1997 alebo akoukoľvek inou metódou, ktorá poskytuje rovnocenné alebo presnejšie výsledky.

3. Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach uvedených v odsekoch 1 a 2 alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

4. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných opatrení vnútroštátneho práva, ktoré prijmú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 3

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 4

Táto smernica je určená členským štátom.

V Štrasburgu 22. novembra 2023

Za Európsky parlament	*Za Radu*
predsedníčka	*predseda*
R. METSOLA	P. NAVARRO RÍOS

PRÍLOHA

„PRÍLOHA Ia

Minimálne požiadavky na odbornú prípravu

Pracovníci, ktorí sú alebo ktorí pravdepodobne budú vystavení prachu z azbestu alebo z materiálov obsahujúcich azbest, absolvujú povinnú odbornú prípravu zahŕňajúcu aspoň tieto minimálne požiadavky:

1. Odborná príprava sa poskytne na začiatku pracovného pomeru a kedykoľvek, keď sa zistí ďalšia potreba odbornej prípravy.
2. Dĺžka odbornej prípravy musí byť primeraná úlohám dotknutých pracovníkov.
3. Odbornú prípravu poskytuje inštruktor, ktorého kvalifikácia je uznaná v súlade s vnútroštátnym právom a praxou.
4. Každý pracovník, ktorý absolvoval odbornú prípravu uspokojivým spôsobom, dostane osvedčenie o odbornej príprave, v ktorom sa uvedú všetky tieto informácie:
   a) dátum konania odbornej prípravy;
   b) trvanie odbornej prípravy;
   c) obsah odbornej prípravy;
   d) jazyk odbornej prípravy;
   e) meno, kvalifikácia a kontaktné údaje inštruktora alebo inštitúcie poskytujúcej odbornú prípravu, prípadne oboch.
5. Pracovníci, ktorí sú alebo ktorí pravdepodobne budú vystavení prachu z azbestu alebo z materiálov obsahujúcich azbest, absolvujú teoretickú a praktickú odbornú prípravu, aspoň pokiaľ ide o:
   a) uplatniteľné právo členského štátu, v ktorom sa práca vykonáva;
   b) vlastnosti azbestu a jeho účinky na zdravie vrátane spolupôsobiaceho účinku fajčenia;
   c) typy výrobkov alebo materiálov, ktoré pravdepodobne obsahujú azbest;
   d) činnosti, ktoré môžu mať za následok vystavenia účinkom azbestu, a význam preventívnych kontrol zameraných na minimalizovanie takéhoto vystavenia;
   e) bezpečné pracovné postupy, kontroly a ochranné prostriedky;
   f) konkrétnu úlohu, voľbu, výber, obmedzenia a správne používanie ochranných prostriedkov s osobitným ohľadom na prostriedky na ochranu dýchacích ciest;
   g) núdzové postupy;
   h) postupy pri dekontaminácii;
   i) likvidáciu odpadu;
   j) požiadavky lekárskeho dohľadu.

   Odborná príprava sa čo najviac prispôsobí charakteru povolania pracovníkov a konkrétnym úlohám a pracovným metódam daného povolania.
6. Pracovníci, ktorí vykonávajú búracie práce alebo práce na odstraňovaní azbestu, sú okrem odbornej prípravy poskytnutej podľa bodu 5 povinní absolvovať odbornú prípravu týkajúcu sa používania technologických zariadení a strojov na obmedzenie uvoľňovania a šírenia azbestových vlákien počas pracovných procesov v súlade s touto smernicou.“.